

ที่ปรึกษา

สุวิทย์ ชัยเกียรติยศ
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชสวน
กฤษณ์ ลินวัฒนา
นวก.ชนพ.สถาบันวิจัยพืชสวน

คณะผู้จัดทำ

อำนวย อรรถถังรอง
ลัดดาวัลย์ อินทร์สังข์
ทศชัย สละประเวศ
ชไมพร สุวรรณศรี
จิราภรณ์ พิมพ์แสง

ขอขอบคุณ

กองแผนงานและวิชาการ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรน่าน
ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย
ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรขอนแก่น

สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร
50 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 0 2940 5484-5, 0 2579 0508

การปลูกผัก หลังน้ำลด

สถาบันวิจัยพืชสวน
กรมวิชาการเกษตร

คำแนะนำ การปลูกผักหลังน้ำลด

ในพื้นที่ที่ประสบอุทกภัย เมื่อน้ำลดแล้ว หากจะปลูกผัก ควรพิจารณาเลือกพืชปลูกให้เหมาะสมกับพื้นที่นั้น ๆ และควรคำนึงถึงความต้องการของตลาดด้วย ขณะเดียวกันต้องมีการจัดการดินให้ถูกต้อง กล่าวคือ

1. หลังน้ำท่วมใหม่ๆ ขณะที่ดินยังเปียกอยู่ ห้ามนำเครื่องจักรกลหนักเข้าไปในพื้นที่ และห้ามบุคคล รวมทั้งสัตว์เลี้ยงเข้าไปเหยียบย่ำในแปลงปลูก เพราะดินที่ถูกน้ำท่วมขังนาน ๆ จะมีโครงสร้างง่ายต่อการถูกทำลาย และเกิดการอัดแน่นได้ง่าย ซึ่งเป็นผลเสียต่อการไหลซึมของน้ำ
2. ในพื้นที่ที่ยังมีน้ำท่วมขัง ควรหาทางระบายน้ำออกจากพื้นที่ให้มากที่สุด โดยอาจขุดร่องระบายน้ำให้น้ำไหลออกไปโดยเร็ว
3. การปลูกพืชอาจทำได้ 3 แบบคือ
 - ปลูกแบบไถพรวนน้อยครั้ง โดยใช้เครื่องมือที่มีน้ำหนักเบาและกระทำหลังจากที่ดินเริ่มแห้ง เป็นการกำจัดพืชไปด้วยในตัว และลดการรบกวนดิน
 - ปลูกแบบยกร่อง โดยใช้แรงคนเพื่อป้องกันมิให้ดินเกิดการอัดแน่น ซึ่งเป็นผลเสียต่อการไหลซึมของน้ำ ขนาดแปลงต้อง 1-1.2 เมตร ความยาวขึ้นอยู่กับพื้นที่ เว้นทางเดินกว้าง 0.5 เมตร
 - ปลูกแบบไม่ไถพรวน วิธีนี้เหมาะสำหรับพื้นที่ที่ยังเปียกชื้นอยู่

4. ก่อนปลูกพืช หากดินแห้งพอที่จะไถได้ ควรไถดินตากแดดประมาณ 2-3 วัน (ใช้เครื่องมือที่มีน้ำหนักเบา) หากไถไม่ได้ และดินยังมีความชื้นอยู่อาจใช้วิธีหว่านเมล็ดพันธุ์พืชแล้วกลบด้วยฟางข้าว หรือทรายบาง ๆ
5. พื้นที่ ๆ มีปัญหาเรื่องโรครากเน่าและโคนเน่า ควรมีการปรับปรุงดินให้มีสภาพเป็นด่างเล็กน้อยโดยใช้ปูนขาว หรือโดโลไมท์ และราดหรือโรยกันหลุมก่อนปลูกด้วยสารเคมีกันรา เช่น เมตาแลคซิล (รีโดมิล) หรืออีโฟไซท์-อลูมิเนียม (อาลิเอท) กรณีที่เชื้อสาเหตุเป็นเชื้อราในกลุ่มพิเทียม (*Pythium* spp.) หรือไฟทอปธอรา (*Phytophthora* spp.) และใช้สารเคมีฟิซีเอ็นบี (เทอรัราคลอร์) ราดในกรณีที่เชื้อสาเหตุเป็นเชื้อรา ฟูซาริแยม (*Fusarium* spp.) โรซ็อกโทเนีย (*Rhizoctonia* spp.) และสเคลอโรเทียม (*Sclerotium* spp.) นอกจากนี้ควรมีการคลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยเมตาแลคซิล (เอพรอน) อัตรา 7 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กก. เพื่อป้องกันโรคที่จะเกิดขึ้นตั้งแต่ระยะกล้า

6. การปรับปรุงดิน นอกจากจะใส่ปุ๋ยแล้ว กรณีที่ดินไม่เปียกมากนัก อาจผสมปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักคลุกเคล้ากับดินก่อนปลูกเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน
7. หลังจากปลูกพืชไปแล้ว ควรมีการปฏิบัติดูแลรักษาต้นพืชโดยการใส่ปุ๋ย และพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามความจำเป็น หรือปฏิบัติตามคำแนะนำในการปลูกพืชแต่ละชนิด หากจำเป็นต้องใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ควรเลือกใช้สารเคมีที่ไม่ใช่ชนิดดูดซึมและไม่มีสารพิษตกค้างในผลผลิตซึ่งจะปลอดภัยกว่าการใช้สารเคมีชนิดดูดซึม

